

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglasne itd. šalju se naputnicom ili položenicom pošt. st. dionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narutbe valja rećo označiti ime, prezime i neblizinu pošta, predbrojnika.

Ako list na vrijeme ne primije, neka to javi odpravničevu u otvorenom pismu, za koji se plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Globe nas — pak nam se rugaju!

Vječamo se na predmet, radi kojeg bijaše predposljednji broj našega lista zaplijenjen. Nemožemo od manje, jer vas silno peče gledajući kako se krvas stečeni žuljevi našega naroda traše za njegovu pogubu — za njegovu moralnu smrt — a pod zaštitom c. k. vlade! Krava je to rana na našem narodnom tielu, koju nam je zadao ljuti narodni dušmanin privolom i odobrenjem c. k. vlade. Bolna i žestoka bila bi već sama po sebi, a tim bolnijom i žesćom postaje kad se znađe, da je zadana privolom i odobrenjem vlade, koja se hvasta, da je tobož svim narodom jednako pravedna, da se brine tobož istom otčinskom brigom za sve narode Austrije. Koliko gorke ironije u tim njezinim riećima, koliko sprdnje u toj njezinoj tvrdnji s našim narodom!

Talijanska većina u istarskom saboru proklamirala je u posljednjoj sjednici zadnje zasjedanja na predlog najbjesnijeg našeg narodnog protivnika predlog, da se dađe iz zemaljskih sredstava zloglasnom talijanskom nazovu školskom društvu podpora od 10.000 kruna.

Svoj predlog zasolio je i tim, da će se tim novcem koristiti i slavenska djeca Istre, jer da će lahko postati dionici talijanske škole i talijanske kulture!

Sad pitamo svakoga, koji imade iskricu poštenja u sebi, je li moguće u obće opravdati ovakov predlog većim cinizmom i bezobraznijom smjelosti nego li ga je opravdao onaj ljuti naš dušmanin? Turio nam je nož nemilosrdnom rukom usred srca, pak se kesil zlorado dovikujuć nam: veseli se robe, ta nož taj sam nabrusio na tvojem brusu!

Proklamirali su onaj bezdušni predlog, jer zastupnika našega naroda ne bijaše u saboru. Nisu imali obraza ni odvažnosti donieti svoj predlog na razpravu u financojnom odboru, već ga postavili i prihvatili potajno, u odsutnosti zastupnika našega naroda. Znali su oni vrlo dobro, da bi bilo došlo u saboru do sablazni, kakve nije još doživio na sablazni bogati istarski sabor, prije nego li bi bili dopustili zastupnici biednoga našega naroda, da se prihvatili onako pogani predlog. Ali oni ga proturaše potajno, iz zasjede!

Što je iza toga preostalo našim zastupnikom? Ništa drugo nego dignuti svoj glas u javnosti i na kompetentnom mjestu u znak odlučna prosjeda proti onom saborskom zaključku, sa zahtjevom, da ga vlada radi njegove skrajnje nemoralnosti na potvrdu nepredloži. Oni poduzeše sve, što im je rodoljubna dužnost malagala i što im se činilo najshodnijim, da odklone toliku pogibelj od svoga naroda. Ali svi njihovi koraci ostaše bezuspješni! Njihove ustmene i pismene molbe i predstavke nenađoše odziva ni u Trstu ni u Beču! C. k. vlada predložila je onaj bezdušni zaključak talijanske većine istarskoga sabora na previšanu potvrdu. I dobio je potvrdu proti svakom očekivanju, ne samo s naše, već i s protivne strane.

Talijanski listovi Primorja neznađjahu zalajiti svoga iznenadjenja i svoga veselja radi neočekivaue potvrde. Opojeni lolikom milosti c. k. vlade klikću od radosti, što im je pošlo sretno za rukom zadati smrtni udarac slavenskomu robu Istre. — Bedaci ste, smiešni i lakovjerni — poručuju nam rećeni listovi — jer ste mislili da imade i za vas pravde na svijetu! U zvućnim člancima pod

naslovom „Lega Nazionale e l'Imperatore“ (L. N. i car) nastoje prikazati svojemu občinstvu kako je njihovo školsko društvo cienjeno i na najvišem mjestu i kako je uzaludna naša herba proti istomu, jer je s njima c. k. vlada i — sam car!

Bože mili, koliko drzovitosti s jedne i koliko zaslepljenosti s druge strane! Jedni stavljaju u savez vladara sa društvom, kojega predsjednik bijaše radi izredentizma razpušćen, a drugi nevide ili neće da vide kamo vode skrajni putevi toga društva!

Što da činimo sada? Zar da klonemo duhom li da se predademo na milost i nemilost onim, koji nam privolom c. k. vlade grob kopaju? Nipošto!

Talijani plivaju od radosti. Oni klikću od veselja — jer da je i car s njima! Dobro! Mi znamo, da imadu za sebe vladu, sve oblasti i zloglasno društvo „Dante Alighieri“, službeni i neslužbeni Italiju — sve je za njih i uz njih, doćim mi neimamo nikoga, već našu jednokrvnu braću. Ta nas braća zapustiti neće, jer smo krv njihove krvi i jer — krv nije veda. Ta braća znadu, da smo mi prvi na udarcu i kad bi nestalo nas, došli bi oni na red.

Proti bogato podupiranoj talijanskoj družbi, valja da se bori naša skromna „Družba sv. Cirila i Metoda“. Nju su i do sada podupirala naša braća izvan Istre, pa će stalno i odsada, još većim marom i podvostručenim silama — jer nam je zaprietila nova, grozna pogibelj. Talijanskoj družbi otvorilo se novo, bogato vrelo, zemaljska blagajna siromašne Istre. Ona će se njom od sada obilato koristiti, jer znađe, da u Beču, gdje nemare za naš zdvojni vapaj, neće imati više zaprieka. U Beču su zaboravili, da su jur i oni

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju. Predplata: sa poštarinom stoji 10 K u obće, a bez poštara 5 K za seljake, a godinu ili K 15, — odu. K. 2-50 na pol godine

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koji u Puli, toli izvan iste. Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovijska sva pisma i predplata.

vapili, a sam Bog znađe, što budućnost u svojem krilu nese!

Ovo tužno razmatranje nemožemo ljepše zaključiti nego li sliedećim ogorćenim poklikom, što ga je napisao ovdašnji naš vredni drug „Omnibus“ u svojem 97. broju od 10. o. mj.:

„Austrijo, tako nam Hrvatima vraćati one velike usluge, koje smo ti davali otkad postojis. Pače! Tako si nam zahvalna za tvoj vlastiti život. Da, da nas Hrvata nije bilo, sto puta bi te bilo nestalo već, da, nebi bilo ni traga ni glasa više tvojemu imenu. Zar si nas zato razrugal, tielo naše za to si raskomadala, da nam sada još okrutnije možeš zadavati otrovne rane u naše krvavo srce!“

„Plaća naše odanosti je predloženje onakvog proračuna na Previšanu potvrdu.“

„Daj, austrijska vlado, dozvoli „Legi“ još makar 100.000 kruna naše muke, ali sjeti se: da pritisnuto jače, sve to više skaće!“

Iz carevinskoga višća.

Beč, 18. februara 1905.

Tri dana ovoga tjedna vodila se je razprava o proračunu za 1905. u prvom čitanju. U doba kad je još parlament još redovito radio, nije se kod prvoga čitanja nikakva razprava vodila, već se je odnosne osnove jednostavno izručilo proračunskom odboru na razpravu i izvještaj. Tek u drugom čitanju vodila se je razprava, obćenita i podrobna. Razprava u prvom čitanju je ostanak iz dobe obstrukcije. Medjusobnim dogovorom stranačka odlučila se je da kod te razprave govore po jedan, dva, tri člana svakoga kluba već kako je koji manje ili više brojan.

Utorak govorio je i ministar pred-

FODLISTAK.

Rad

oko budjenja narodne svijesti hrvatskog i slovenskog naroda u Istri u zadnjih 50 godina.

(Predavanje prof. Vj. Spinčića na svećanoj skupštini priceljenoj u proslavu smrti blagopokojnog Dr. Dinka Vitezlića u Beču.)

Gospodo i braćo! Bit će tome mjesec dana, kad mi je jednom predsjednik istarskog kluba rekao, da bi željeli, da predajem u tom klubu o prilikama Istre u drugoj polovici prošloga stoljeća. To isto su mi rekla četvorica, petorica njih, što su prije nekoliko dana bili kod mene u parlamentu, a kad tamo čitao sam u novinama, da ću ja govoriti o Istri u zadnjih 30 godina. Nije doduše velika razlika između govora i predavanja i ja ću u koliko budem mogao prikazati kada, kako i tko je budio Hrvate i Slovence u Istri u zadnjih 50 godina.

Hrvatski i slovenski narod u Istri zamr'o je bio, zbilja usnuo tvrdi san u prvoj polovici prošloga stoljeća. I ako velim, da je zamr'o, ne velim, da nije ni-

kada mi živio taj narod, kako bi to htjeli razni njegovi protivnici; pače taj narod živio je životom jakim i može se reći, da je dva puta Istri dao život. Prvi put VI., VII. stoljeća prema svrsi seljenja naroda, kod koga je Istra mnogo trpjela od mnogih barbarških naroda kao Gota i Langobarda, što su se selili u Italiju. Istra bila je opustjela; ono malo ljudi, što je preostalo, Rimljani ili „porimljanjeni“ (polarinjani) starosjedioci bili su u gradićima ili su utekli u zabitne krajeve, a ovih ostanci mislim, da su Ciribirici. Osim tih malo ljudi ni bilo drugih, dok nijesu Hrvati i Slovenci došli u VII. stoljeću, koji su od tada glavni obitatelji Istre. Drugi put dali su života Istri Hrvati po prilici XVII. stoljeća. XVI., XVII. stoljeća bile su najne zavladae u zapadnim kotarima Istre kužne bolesti, od kojih su ljudi pounirali i po gradovima i po selima. U gradićima nije bilo više od 100, 80, 70 stanovnika.

Republika mletačka, koja je bila započela od XIII. — XV. stoljeća zapadne gradove i njihove okolice i koja je smatrala Istru svojom kolonijom, te nastojala

koliko veću korist od nje imati i izmisti ju, zvala je u opusjelu pokrajinu Hrvate, da uzumogne od pokrajine i nadalje imati korist. Hrvati, koji su morali bježati pred Turcima, rado su se odazivali tom pozivu „Sergnissime“. I tako su Hrvati po drugi put napušteli Istru, zadobili velika imanja i pućanstvo je sve više raslo. Kakvim životom su živjeli Hrvati i Slovenci u Istri, vidi se iz „Razvoda istrijskoga“ pisana XIII. stoljeća. Zapadna Istra bijaše razdijeljena u tri gospodarstva, a gospodari nijesu znala, gdje su im medje, pa su išla oko stavljeni medje, da se znađe, komu što pripada. Odnosni recimo zapisnik pisan je takodjer hrvatskim jezikom i to kako se naročito veli „ervacki“ (hrvatski) za pšk. A to znači, da kad su i gospodara smatrala nužnim da za puk pišu hrvatski, da je hrvatski puk morao biti u jako velikom broju i znameniti u cijenoj u toj pokrajini. Druga je još činjenica, koja dokazuje jakost života Hrvata i Slovence u Istri, a ta je slavensko bogoslužje i to ne samo na otocima, ne samo u Liuburniji, nego po cijeloj i zapadnoj Istri, pače i po nekim grečovićima zapadne obale.

Sve do konca XVIII stoljeća opstojao je n. pr. u Kopru samostan, uknut pod Josipom II., u kojem se je kroz toliko stoljeća glagoljalo. Taj samostan bio je ustanovljen g. 1461., kad su dužd mletački, načelnik i biskup koparski ustanovili odnosni red u naročitu svrhu, da se uzumogne obavljati služba božja za slavenske stanovnike i vojnike, koji su bili u tom gradu i za okolišane. Iza tih činjenica ne treba da navadjam drugih kao što da je opstojao samostan, u kojem su se glagoljaši odgajali, da ima po različitim mjestima krsnih i drugih knjiga, povelja, natpisa pisanih glagoljicom, da je bilo za reformacije baš u Istri ljudi, koji su se zanimali za prevađanje svetih knjiga, da je takav bio koparski biskup Vergerij, Stjepan Kouzal, Frančović i drugi. Da nije bilo u Istri naroda hrvatskoga i slovenskoga, te bi bilo u njoj ni takvih ljudi.

Kako već rekoh, bio je taj narod zamr'o, naročito u prvoj polovici prošloga stoljeća. Doba carska, godine 1835. može se reći, da se nije dojmila Istre; burna godina 1848. nešto se kosnila našeg naroda. Pripovijedali su mi mladići onoga

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva
goričko-solkansko
STOLARSKE ZADRUGE
(prije Anton Gerižoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvorница sa strojevnim obratom.
Pokućstvo izrađuje se samo u poči izsušenim drvom.

Konkurencija isključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjesečnu odplatu.

Zastupnici u Trstu, Splitu i Aleksandriji
Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

Ponos svako kućedoma-
dica jest valjana kava.

Ka. Kreimer-Kneževa sladna kava

ne smije biti pripravno kal-
noga napitka u nijednomu
— Kucanstvu manjaka! —

Valja sačuvati samo iz-
vorne omote s imenom
KAPREMER.

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva
goričko-solkansko
STOLARSKE ZADRUGE
(prije Anton Gerižoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvorница sa strojevnim obratom.
Pokućstvo izrađuje se samo u poči izsušenim drvom.

Konkurencija isključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjesečnu odplatu.

Zastupnici u Trstu, Splitu i Aleksandriji
Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

Pčelno - voštene svieće

po kilogram. K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garanti-
rano pčelnoga voska.

Ukrasne svieće iz gori imenovanoj
vaska, ukrašene u reliefa sa zlatom,
vošenim cviećem itd. kg. po K 8—
Isto ukrašene s odjeljivim cvieticama 6—
Tamjan lagrima, najfiniji 2-40
granič 2—
Svieće za pogrebu po vrlo niskoj cieni. — Za pravi, čisti vosak jamčimo sa 1000 kruna.
Goričkim steni (stij) i stakla za vječna svjetla. — Isto tako sviest pitomac (stolni) i navadni,
uz vrlo nisku cieni.

Vošćeni ovitki, bijeli i bojadisani . . . kg. po K 4-90
Isti ukrašeni s cvietom i zlatom 8—
Svieće za božićno drvo u G. pojah 3—
Vošćene svieće tarče. I. anstr. sastav 4-40
Svieće i tarče. I. talijanski sastav 3—
II. 2-40
Vošćeno platno za, oltare, metar 2—
Svieće za pogrebu po vrlo niskoj cieni. — Za pravi, čisti vosak jamčimo sa 1000 kruna.
Goričkim steni (stij) i stakla za vječna svjetla. — Isto tako sviest pitomac (stolni) i navadni,
uz vrlo nisku cieni.

Preporučam se prečasnom svetčenstvu, p. n. obćinstva najpoznatije,
J. KOPAČ, vošćarica u Goriči.

Koristno za vinogradare!

Upozoruju se gospoda vinogradari u njihovom vlastitom interesu, da će izbor

Sumpor „ALBANI“ iz Pesara

raspačavati i ove godine jedino skladišna tvrdka

PAOLO ROCCO & NIPOTI u TRSTU

i prodavači u pokrajini ovlašteni od iste tvrdke.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudaicam

APATOVAČKA KISELICA

naravna alkaliko-muriatna-litijaska kiselica, vrlo bogata ugljikom kiselinom

izvrstna i poput kristala čisto stolno p. če.

Glasoviti liekoliki autoriteti prepisuju ovu kiselicu s naj-
boljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grklja-
na protiv ulazna i reuma, kod želučastog, plućnog, gripnog
i svih drugih katara, protiv hemeroida (stolnoj žilji), kod boli
bubrega, mjehura, kamenca, iscrpna bolesti, zračnih i nate-
klih jetara, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Praktičano iz-
vrsno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih
ženskih bolesti.

Analizirao ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski
savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađjena na mnogim velikim strukovnim iz-
ložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
ZAGREB, Illica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama miridija, restoracijama i gostionama.

Istarska Posujilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/2 %, kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog odzaka, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati osim julija i augusta mjesec od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giullia br. 5, prizemno lieno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

POZOR!

BOLESTNOME ZDRAVLJE! SLABOME JAKOST!

PAKRAČKE KAPLJICE i SLAVONSKA BILJEVINA su danas najljubljienija dva pučka lijeka, pošto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, prokrište si put na sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvrsno kod svih bolesti želudca crijeva — odstranjuju grčeve i boli želudca, gube vjetrove i čiste krv — pospješuju probavu, tjernju male i velike gliste, odstranjuju gromicni i sve druge bolesti od iste dolazeće. Liječe sve bolesti jetra i slezena. Najbolje sredstvo protiv bolesti materice i madrona — s toga nesmjiju manjkati u nijednoj građanskoj ni seljačkoj kući.

Neka svatko narazi i adresira:

Vidmarit preporučuje seljckima med Pakračkih kapljica.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravije je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ove glasovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porahu. Osobito odstranjuju trganje i klanje po kostih, noguh i rukuh, tu izliče svaku glavobolju. One nedostizivo spasono-no djeluju kod bolesti želudca, upalazju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju anulavranje, boli i grčeve, pospješuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progone velike i male gliste, te sve bolesti od glistah dolazeće. Djeluju izvrsno protiv irapavosti i prunuklosti. Liječe sve bolesti jetra i slezena te koliku i trganje u želudcu. Progone svaku gromicnu i sve bolesti od gromicne dolazeće. Najbolje je sredstvo protiv materice i madrona, pa zato nesmjiju manjkati u nijednoj građanskoj ni seljačkoj kući. Dobiva se samo: Gradska ljekarna, Zagreb. Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka. — Neka svatko se šalje napred ili pouzecom. — Manje od jednog tueta (12 boćica) se ne šalje. — Ciena je sljedeća i to franko na svaku poštu: 1 tuet (12 boć.) 4 K, 2 tueta (24 boć.) 8 K, 3 tueta (36 boć.) 11 K, 4 tueta (48 boć.) 14-60 K, 5 tueta (60 boć.) 17 K. — Posjedujemu tisuću i tisuću priznanica, da ih nija moguće ovdje listati, zato navadjam samo imena neke gg. koja su sa osobitim uspjehom potrebijavali **Kapljice sv. Marka** to post-unoma ozdravile: Iv. Baretinčić, učitelj; Janko Kišulj, kr. nadugar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Manić, opantnar; Sofija Vuketić, šilica; Joze Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360. Gradska ljekarna, Zagreb. Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravije je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAC br. 207. (Slavonija.)

Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu su:

12 boćica (1 duet)	K 5—	36 (3 dueta)	K 12-40
24 boćice (2 ")	" 8-60	48 (4 ")	" 16—
	60 boćica (5 dueta)	K 16—	

Manje od 12 boćica se ne šalje.

SLAVONSKA BILJEVINA rahi se upravo sjajnim naj-
boljim uspjehom proti najka-
zajem kašlju, prsobolji, prunuklosti, trapavosti u grlu, teškom disanju, astmi, proba-
džija, katara, odstranjuje guste sline, te djeluje izvrsno kod svih ma i najstarijih
prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je sljedeća i to franko postavljena na svaku poštu:

2 originalne boce K 3-40	4 originalne boce K 5-80
6 originalnih boca K 8-20	

Manje od 2 boce se ne šalje.

Novac se šalje unaprijed ili pouzecom.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene po adresom

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAC (Slavonija.)